

پیشنهادات جامع
برای
اصلاحات انتخاباتی در
افغانستان

حمل 1389

تهیه و ترتیب: توسط دیموکراسی انترنیشنل،

تماس:

جید اویر

آدرس ایمیل: jober@democracyinternational.com

وبسایت: www.democracyinternational.com

شماره تماس:

در افغانستان: +93 (0) 798-574-806

در ایالات متحده امریکا: +1-301-961-1660

پیشنهادات توافقی

این 34 پیشنهاد جامع، نتیجه یک بررسی و تحلیل هر جانبه و نظریات وسیع آرایه شده از جانب اشخاص ذیدخل در پروسه انتخابات افغانستان میباشد. از سال 2004 بدین طرف، صدها نفر بگونه انفرادی و نهادها یک سلسله اقدامات عملی را برای اصلاح سیستم انتخاباتی در افغانستان تجویز نموده اند. این پیشنهادات نقاط عمده توافق میان نهاد های جامعه مدنی افغانستان، ماموریت ناظرین بین المللی، نهاد های همکار، و کارشناسان مستقل انتخابات را تشکیل میدهد. این پیشنهادات از جمله 437 پیشنهاد مختلف که از جانب یک گروه وسیع از اشخاص ذیدخل در پروسه انتخابات آرایه شده بیرون نویس گردیده است. تمامی 437 پیشنهاد تحت عنوان " پیشنهادات برای اصلاح انتخاباتی در افغانستان" بشکل یک سند جداگانه موجود بوده که میتوان آنرا از سایت انترنیتی www.democracyinternational.com/afghanistan دریافت کرد.

این 34 پیشنهاد، از جمله 437 پیشنهاد موجود منحصت نواط ویژه توافقی برای اصلاحات انتخاباتی در افغانستان مشخص گردیده است. قابل ذکر است که این پیشنهادات تنها بیان کننده نظریات دیموکراسی انترنیشنل نیست. این پیشنهادات در نتیجه بررسی صدها اسناد و با استفاده بیشتر از 50 مدرک اولیه تألیف گردیده است. این پیشنهادات در برگزیده نظریات جامع اشخاص ذیدخل در پروسه بوده و باید پایه تمام مباحث روی اصلاحات گسترده انتخاباتی در افغانستان را تشکیل دهد.

پیشنهادات کلیدی جامع که باید در اصلاحات انتخاباتی در افغانستان دنبال گردد ذیلاً تذکر گردیده است:

1. استفاده از سیستم رای منفرد غیر قابل انتقال (**Single Non Transferable Vote**)
vote باید بازبینی گردد: توافق کلی وجود دارد بر اینکه سیستم رایدهی منفرد غیر قابل انتقال (SNTV) مانع گسترش احزاب سیاسی گردیده و از نمایندگی دقیق و عادلانه نفوس مختلف افغانستان جلوگیری می نماید. یک روند عمومی مشورتی برای جلب نظریات جناح های افغانی و کارشناسان بین المللی انتخابات به منظور تشخیص بهترین سیستم بدیل برای انتخابات افغانستان باید برگزار گردد. یک سیستم بدیل که همواره آرایه شده است، یک سیستم مختلط، از سیستم متناسب و سیستم رایدهی منفرد غیر قابل انتقال یا (Mixed SNTV-proportional system) میباشد.
2. ساختن تقویم انتخاباتی به شکل معقول: تقویم که به اساس آن انتخابات افغانستان برگزار میگردد، باید از طریق اصلاح قانون اساسی افغانستان به شکل معقول ترتیب گردد. به اساس تقویم فعلی، قابل پیش بینی است که در آینده، نزدیک به هر سال باید در افغانستان انتخابات برگزار گردد. که این خود فشار غیر لازم را بر اشخاص

نیدخل در پروسه انتخابات وارد نموده و از آوردن تغییرات لازم در پروسه انتخابات که از جانب مراجع خاص قانونی در حال انجام است جلوگیری مینماید. یک طرح که از جانب بعضی از ناظرین پیش کش گردیده است، برگزاری دو ردیف از انتخابات میباشد. یک، روند انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی و دوم، انتخابات شورای ولایتی و شاروالی ها، که به شکل متناوب هر روند بعد از دو سال باید برگزار گردد.

3. **پروسه تقرر کمیشنران کمیسیون مستقل انتخابات باید مشورتی باشد.** تقریباً تمامی اشخاص ذیدخل در پروسه بر این نظر اند که پروسه تقرر کمیشنران کمیسیون مستقل انتخابات به شمول رئیس این کمیسیون باید تغییر نموده و صلاحیت بررسی بر مقام اجرایی باید حفظ گردد. اکثرأ توافق دارند که شورای ملی با تسلیمی لست از نامزدان به رئیس جمهور، و یا با تائید اشخاص انتصابی از جانب رئیس جمهور از طریق پروسه قانونی باید در این روند نقش داشته باشد. بعضی ها استدلال میکنند که جامعه مدنی باید مسؤل آرایه لست کمیشنران با استعداد و کارفهم به رئیس جمهور باشد.

4. **کمک های تخنیکی با نهاد های انتخاباتی باید از طریق میکانیزم های مختلف صورت گیرد.** مساعدت ها با کمیسیون مستقل انتخابات، کمیسیون شکایات انتخاباتی و روند نظارت داخلی باید از طریق میکانیزم های مختلف انجام یابد. به هیچ وجه نباید مشاورین یک سازمان در مسولیت های نهاد های مختلف دیگر مداخله نمایند. مشاورین باید در ادارات جاسازی شده و ادارات باید در مورد نوعیت مساعدت های که دریافت مینمایند اظهار کنند.

5. **کمیسیون شکایات انتخاباتی باید یک نهاد دایمی بوده، استقلالیت و صلاحیت های اجرایی این کمیسیون باید تقویت گردد.** کمیسیون شکایات انتخاباتی باید یک کمیسیون دایمی باشد، جهت وضع تحریمات/مجازات بیشتر باید تقویت گردد، و استقلالیت این کمیسیون از نگاه نفوذ اجرایی آن باید بیشتر گردد.

6. **کمیسیون شکایات انتخاباتی باید از قبل تاسیس گردیده و بودجه لازم برای این کمیسیون فراهم گردد.** کمیسیون شکایات انتخاباتی باید از قبل تاسیس گردد تا وقت لازم را جهت تشکیل سیستم بررسی شکایات بشکل موثر و شفاف در سطح مرکز و ولایات دارا باشد. بودجه آن باید تضمین گردد و کمیسیون شکایات انتخاباتی باید که در اتخاذ تصامیم مالی خویش خود مختار باشد.

7. **به کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی باید صلاحیت های بیشتر قانونی تفویض گردد.** هر دو کمیسیون در اعمال تحریمات و مجازات علیه متخلفین انتخاباتی، به شمول مسئولین دولتی که مقصر ثابت شوند باید بیشتر تقویت گردد، تا بجا شیوه ای سریع علیه آنها مجازات و تحریمات وضع نماید.

8. **توسعه استراتژی دراز مدت ارتقای ظرفیت انتخاباتی.** جامعه بین المللی باید با کمیسیون مستقل انتخابات و اشخاص ذیدخل در پروسه انتخاباتی جهت انکشاف استراتژی طویل مدت ارتقای ظرفیت انتخاباتی کار نماید. مساعدت ها به ادارات انتخاباتی باید به گونه مناسب صورت گیرد تا این ادارات در آینده متکی بخود گردند. مشاورین بین المللی نباید برای این ادارات پلان ساخته و آنرا تطبیق نمایی بلکه آنها باید ادارات انتخاباتی را در انکشاف و تطبیق پلان های شان مشوره دهند.
9. **قانون انتخابات باید ابهامات پیرامون انتخابات مشرانو جرگه را واضح سازد.** قانون انتخابات باید نقش کمیسیون مستقل انتخابات را در همچو انتخابات، حد نصاب لازم جهت برگزاری انتخابات، و طرز العمل ها جهت تعویض اعضای منتخب شوارای ولایتی به مشرانو جرگه را واضح سازد.
10. **کمیسیون مستقل انتخابات جهت تضمین بیطرفی کارمندان باید اقدامات بیشتر نماید.** کمیسیون مستقل انتخابات باید یک پروسه پیشرفته و عالی انتخاب کارمندان خویش را تأسیس نموده، تا بیطرفی سیاسی کارمندان اش را تضمین نماید. مجازات واضح و روشن برای سوء استفاده از صلاحیت ها و مقام وضع گردد، مانند گماشتن کارمندان در ولایات، دور از محلات سکونت شان.
11. **کمیسیون مستقل انتخابات باید با شفافیت بیشتر عمل نماید.** کمیسیون مستقل انتخابات باید بصورت عاجل یک ستراتیژی شفاف و جامع مشارکت مدنی را بناء و انکشاف دهد تا اعتماد مردم را بر پروسه انتخابات بدست بیاورد. به عنوان بخشی از این استراتژی، کمیسیون مستقل انتخابات باید یک گروه بزرگ از اشخاص ذیدخل در پروسه را جهت حضور در جلسات عمومی شان به شمول اعضای جامعه مدنی، کاندیدان و احزاب سیاسی دعوت کند.
12. **کمیسیون مستقل انتخابات باید برنامه های بهتر استخدام را برای اشخاص که در حاشیه قرار گرفته اند روی دست گیرد.** کمیسیون مستقل انتخابات باید سیستم استخدام را که تضمین کننده گماشتن تعداد کافی کارمندان، از جمله افراد که در حاشیه قرار گرفته اند، خصوصاً اشخاص که در مناطق دور دست زندگی مینمایند رو دست گیرد. کمیسیون شکایات انتخاباتی باید به طور جدی همکاری جامعه مدنی را در نظر گیرد.
13. **لست مراکز رایدهی باید در اوایل پروسه انتخابات نهایی گردد.** هر چند حالت تغیر پزیر امنیتی ممکن از اعلان لست مراکز رایدهی جلوگیری نماید و تمام مراکز رایدهی از قبل اعلان نگردد. کمیسیون مستقل انتخابات و جناح های امنیتی مربوطه باید تلاش نمایند تا حد امکان هر چی زودتر فهرست نهایی مراکز رایدهی را مشخص سازد. زمان کافی باید فراهم گردد تا فهرست مراکز رایدهی با نهاد های ناظر و

پژوهشگران مدنی شریک گردد و هر گونه تغیر باید بشکل علنی اعلان گردیده و به گونه مناسب توجیح گردد.

14. **امکانات و فیصدی اشتراک خانم‌ها در سیاست باید افزایش یابد.** مساعدت های بیشتر باید به کاندیدان زن و اعضای مقننه فراهم گردد. همچنان برنامه های باید رو دست گرفته شود که هدف آن افزایش اشتراک خانم ها در تمام سطوح سیاسی باشد. کاندیدان مرد و مقامات انتخاب شده باید از نقش مهم را که خانم ها در پروسه بازی میکنند معتقد گردند.
15. **تمام کارت های رایدهی ثبت شده باید دارای عکس باشند.** جهت جلوگیری از رایدهی به نمایندگی شخص دیگر، خصوصاً مرد ها به نمایندگی از خانم ها، کارت های رایدهی برای خانم ها و مرد ها باید دارنده عکس باشند.
16. **سرشماری ملی در کشور به راه انداخته شود و کارت های هویت (تذکره) باید به دقت بررسی گردد.** جامعه بین المللی و حکومت افغانستان باید به راه اندازی سرشماری ملی جهت بوجود آوردن کتاب ثبت شهروندان اولویت ببخشند. استفاده کارت های هویت (تذکره) باید به دقت بررسی گردد.
17. **کتاب ثبت نام رأی دهنده گان باید مورد توجه قرار گیرد.** در صورت که کتاب ثبت نام رأی دهنده گان در انتخابات سال 2010 مورد استفاده قرار گیرد، باید تجدید گردیده و اسم های تکراری از آن برداشته شود. باید یک پروسه مشورتی اشخاص ذیدخل افغانی با کارشناسان بین المللی جهت همکاری و رفع ضروریات پروسه ثبت رأی دهنده گان و حل این مشکل برگزار گردد. استفاده از کتاب ثبت شهروندان منحیث اساس برای فهرست رأی دهنده گان باید مورد توجه قرار گیرد.
18. **تحدید حدود حوزه های انتخاباتی باید در اولویت قرار گیرد.** وزارت امور داخله و ولسی جرگه افغانستان در همکاری با دفتر احصایه مرکزی جهت در اولویت قرار دادن تحدید حدود ولسوالی، شاروالی، قریه و واحد های ادارات محلی کار نمایند. جهت ایجاد حدود انتخاباتی باید توجه صورت گیرد.
19. **ایجاد یک برنامه وسیع و دوامدار آموزش مدنی.** یک برنامه آموزشی مدنی که در برگیرنده مباحث همچو سرئولیت های عمده مدنی و مرام همه مردم افغانستان باشد، باید ایجاد گردیده و تطبیق گردد. این برنامه باید بصورت دوامدار و وسیع حمایت گردد، خصوصاً در مناطق دور دست و مناطق که به آن کمتر توجه صورت گرفته به راه انداخته شود.

20. **نقش رسانه ها باید روشن گردیده و استقلالیت آنها تضمین گردد.** قانون باید داشتن دسترسی مساوی و نقش عادلانه و متوازن رسانه ها را واضح سازد. استقلالیت رسانه ها باید تضمین گردد، بویژه از رادیو تلویزیون ملی افغانستان. کمیسیون رسانه های انتخاباتی باید تقویت گردد تا تحریمات را علیه ناقضین مقررات تحمیل نماید. برنامه های آموزشی بیشتر باید برای ژورنالستان و رسانه ها، در رابطه با نقش رسانه ها در دیموکراسی رو دست گرفته شود.
21. **سازمان های نظارت داخلی باید بصورت دوامدار حمایت گردد.** جامعه بین المللی باید بشکل دراز مدت و دوامدار سازمان های نظارت داخلی موجود و سازمان های جامعه مدنی دیگر را حمایت نماید. کمک های تخنیکی باید بر ارتقای ظرفیت سازمانها متمرکز باشد تا بتواند از جنبه های دیگر عملکرد های حکومت را نظارت نموده و مبارزات موثر حمایتی را انجام دهد.
22. **روند ثبت نام کاندیدان باید شدیدتر و واجد شرایط بودن کاندیدان باید سختگیرانه باشد.** جهت جلوگیری از تعداد کاندیدان ناممقول در مسابقات انتخاباتی معیار های اضافی برای شایستگی کاندیداتوری باید بوجود آید، مانند داشتن سواد و مقتضیات تحصیل. ثبت نام جهت نامزدی کاندیدان شاید داشتن امضاء های بیشتر رأی دهنده گان را تقاضا نماید.
23. **احزاب سیاسی باید بیشتر حمایت گردد.** جامعه بین المللی باید حمایت بیشتر خویش را از برنامه های احزاب سیاسی اعلام نماید و احزاب که نفوس کم توجه مانند جوانان، خانم ها و گروه های اقلیت قومی را میگمارند باید تشویق گردند.
24. **پیاده کردن برنامه جهت جلوگیری از کاندیدانی که با گروه های مسلح غیر قانونی ارتباط دارند.** کمیسیون مستقل انتخابات نباید شناسایی ارتباط کاندیدان با گروه های مسلح غیر قانونی باشد. این کمیسیون باید واجد شرایط بودن کاندیدان را به اساس لست ارائه شده توسط ارگان های دیگر تشخیص دهند. این باید مشخص گردد که کدام اداره مسئول شناسایی همچو ارتباطات اند و جامعه بین المللی باید در ارائه هر گونه اطلاعاتی که این لست را بهبود میبخشد همکاری کند.
25. **راهبرد های استفاده منابع دولتی در مبارزات انتخاباتی باید ایجاد گردد.** دسترسی به منابع دولتی باید منصفانه بوده و راهبرد ها همراه با مجازات و تحریمات سنگین به متخلفین باید تصویب گردد. یک سیستم شفاف باید ایجاد و مقامات در پیگیری متخلفان باید بیشتر فعال گردند.

26. **مقررات مالی قویتر برای مبارزات انتخاباتی باید به تصویب برسد.** از تمام کاندیدان باید خواسته شود تا گزارشات مالی و دارایی های شخصی، و همچنان گزارش دوره یی مصارف مبارزات انتخاباتی خویش را ارائه نمایند.
27. **نقاط آغاز تقلب باید بررسی گردد.** تحقیقات کامل از تقلب در انتخابات سال 2009، جهت بوجود آمدن نظریات برای تقویت این روند و به منظور توسعه روش های دقیق شناسایی و کاهش تقلب باید انجام شود.
28. **پیگیری و حفاظت مواد انتخاباتی بشکل موثر.** باید تلاش بیشتر، به شمول اتخاذ طرز العمل های لازم و شفاف برای پیگیری تمام مواد انتخاباتی به خرچ داد تا سلسله نگهداری مواد حساس انتخاباتی بشکل مصنون انجام شود.
29. **محلات شمارش آرا باید دوباره ارزیابی گردد.** پروسه شمارش و تطبیق باید بمجرد ختم رأی دهی آغاز گردد. با توجه به چالش های امنیتی که در سطح مراکز رأی دهی وجود دارد، توجه جدی باید صورت گیرد تا شمارش آرا به سطح ولایتی انجام یابد. در صورت که شمارش به سطح ولایات صورت گیرد، اقدامات باید در سطح مراکز رایدهی و ولایتی انجام شود تا دسترسی ناظرین و نماینده گان کاندیدان را تضمین نماید.
30. **فرمه های نتایج باید مجدداً طراحی گردد.** فرمه های نتایج باید به منظور بهتر شدن ارزیابی گردد، از قبیل داخل کردن شماره های ثبت در فهرست رأی دهنده گان در هر محل رأی دهی.
31. **کمیسیون مستقل انتخابات باید طرز العمل های واضح را جهت بررسی، قرنطین و ابطال اوراق/صندوق های رأی دهی ایجاد نماید.** کمیسیون مستقل انتخابات باید معیار های مشخص و طرز العمل های شفاف را جهت بررسی، قرنطین و بطل سازی اوراق/صندوق های رأی دهی ایجاد نماید. این روند باید بصورت علنی بود و برای ناظرین و نماینده های کاندیدان سمینار ها جهت توضیح این روند دایر گردد.
32. **کمیسیون شکایات انتخاباتی باید یک روند آشکار بررسی شکایات را اتخاذ نماید.** تا حد امکان، کمیسیون شکایات انتخاباتی باید طرز العمل های شفافتر تحقیق و بررسی را اتخاذ نماید و بصورت خاص ناظرین و نماینده گان کاندیدان را در این مورد آگاهی دهند.
33. **صلاحیت های مقامات دولتی باید در هر سطح واضح گردد.** در نهایت، یک ارگان باید دارای اختیارات نهایی قضاوت طبق قانون اساسی باشد. صلاحیت های مقامات دولتی

در هر سطح باید کنترل و واضح گردیده و توازن برقرار شود. نقش ستره محکمه یا دیوان عالی در روند انتخابات باید روشن گردد.

34. برای متخلفین انتخاباتی مجازات سنگین باید تصویب شود. مجازات سنگین باید برای مسئولین دولتی که در روند انتخابات مداخله نمایند بوجود آید و اقدام سریع و جدی باید علیه آنها صورت گیرد. هر فرد که تقلب دست داشته باش باید بشکل علنی به دادگاه معرفی گردیده و بصورت سریع شدیداً مجازات گردد.

ماخذ اسناد

تاریخ	سازمان/اداره	عنوان
12 جون 2009	AIHRC-UNAMA	مانیتورینگ مشترک حقوق سیاسی، گزارش اول 25 اپریل الی 12 جون 2009
1 اگست 2009	AIHRC-UNAMA	مانیتورینگ مشترک حقوق سیاسی، گزارش دوم 16 جون الی 1 اگست 2009
5 اکتوبر 2009	AIHRC-UNAMA	مانیتورینگ مشترک حقوق سیاسی، گزارش سوم 1 اگست الی 5 اکتوبر 2009
	ANFREL	پیشنهادات ماموریت نظارت انتخاباتی ANFREL
	ANFREL	ارزیابی حقوقی: انتخابات ریاست جمهوری و شورای های ولایتی افغانستان سال 2009
1 نومبر، 2008	AREU	انتخابات در سال 2009 و 2010: چالش های تکنیکی و بافتاری در راه ایجاد دیموکراسی در افغانستان
16 فیبروری 2010	AREU	صلح پایدار خواهان نهاد های سیاسی پاسخگو است
1 نومبر 2009	AREU	از دست دادن مشروعیت: بعضی نظریات افغانها، جامعه بین المللی، و انتخابات سال 2009 افغانستان
1 نومبر 2009	AREU	رایدهی باهم: چرا انتخابات سال 2009 افغانستان یک بدبختی بود (و نبود)
12 اکتوبر 2005	EUEOM	گزارش نهایی - EUEOM
16 دسمبر 2009	EUEOM	گزارش نهایی - EUEOM
18 سپتمبر 2005	FEFA	گزارش نهایی انتخابات 2005
1 جنوری 2010	FEFA	گزارش نهایی انتخابات 2009

تاریخ	سازمان/اداره	عنوان
25 نومبر 2009	ICG	افغانستان: انتخابات و بحران حکومت داری
24 جون 2009	ICG	چالش های انتخابات افغانستان
28 فبروری 2006	IFES	تحلیل چهار چوب حقوقی انتخابات افغانستان
23 اگست 2009	Japanese EOM	گزارش ماموریت نظارت انتخاباتی جاپانی ها برای انتخابات ریاست جمهوری و شورای های ولایتی افغانستان
4 نومبر 2009	UNDP	ارزیابی میان مدت پروژه انتخابات
22 اگست 2009	NDI	اولین اعلامیه هیئت نظارت انتخاباتی دفتر NDI
1 اکتوبر 2004	OSCE-ODIHR	گزارش نهایی – تیم حمایتی OSCE/ODIHR انتخابات
1 اکتوبر 2005	OSCE-ODIHR	گزارش نهایی – تیم حمایتی OSCE/ODIHR انتخابات
8 دسمبر 2009	OSCE-ODIHR	گزارش نهایی – تیم حمایتی OSCE/ODIHR انتخابات
27 سپتمبر 2005	UNAMA, IEC	گروه استراتژی بعد از انتخابات
28 اکتوبر 2009	SIGAR	موانع بزرگ در راه مشارکت زنان در انتخابات افغانستان
22 سپتمبر 2009	SIGAR	استراتژی و منابع مورد نیاز برای حفظ ظرفیت انتخاباتی افغانستان
2 فبروری 2010	USIP	تاخیر خواهد انتخابات افغانستان را بهبود بخشید